

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

”Det talte ord gælder”

Samrådsspørgsmål V

Vil ministeren tage initiativ til en kortlægning af problemet med plastik pellets, som udgør råstoffet til plastikproduktionen, men som i mange tilfælde havner i det omkringliggende miljø? Der henvises til rapporten ”Tackling sources of Marine Plastic Pollution through effective corporate engagement - A Danish case study” fra Plastic Change, FIDRA og Fauna & Flora International, november 2018.

Samrådsspørgsmål W

Hvad vil ministeren gøre for at bekæmpe plastikspild i produktionen, herunder spild af plastik pellets, så vi undgår, at plastikaffald havner i naturen? Der henvises til rapporten ”Tackling sources of Marine Plastic Pollution through effective corporate engagement - A Danish case study” fra Plastic Change, FIDRA og Fauna & Flora International, november 2018.

Samrådsspørgsmål X

Er det ministerens vurdering, at plastikindustrien herhjemme har taget de fornødne

TALEPAPIR

Miljø- og
Fødevareministeriet

foranstaltninger for at forhindre og forebygge tab af de små pellets, som globalt set udgør den andenstørste direkte kilde til mikroplastik i miljøet og verdenshavene? Der henvises til rapporten ”Tackling sources of Marine Plastic Pollution through effective corporate engagement - A Danish case study” fra Plastic Change, FIDRA og Fauna & Flora International, november 2018.

1. Indledning

Tak for spørgsmålene.

Udfordringerne i forhold til vores forbrug og behandling af plastik er et emne, som jeg fra den første dag som miljø- og fødevareminister har været optaget af. Jeg er derfor glad for at få mulighed for at drøfte emnet her i udvalget.

Jeg vil indledningsvis starte med at slå fast, at plastik er et brugbart og nyttigt materiale med et utal af anvendelser både i industrien og i de produkter, vi kender fra dagligdagen, lige fra fødevareemballage til legetøj og elektronik. Vi kan derfor ikke undvære plastik, men vi kan - og

”Det talte ord gælder”

skal – blive bedre til at genanvende det og **undgå at plastik ender i naturen.**

Den nyligt publicerede rapport om plastik pellets, som danner baggrund for spørgsmålene i dag, viser præcist det. **Vi skal blive bedre** til at undgå, at plastik ender i naturen.

Spildte plastik pellets er svære at indsamle, når de først er havnet i miljøet, eftersom pellets er så små, at de ofte er kategoriseret som mikroplast. I sidste ende kan de ende i havene, hvor deres præcise indvirkning på havmiljøet er uvis, men deres tilstedeværelse uønsket. Derfor påhviler der erhvervet en vigtig opgave i forhold til at sikre, at plastik fra deres produktion ikke ender i miljøet.

Og bare for at slå det helt fast; plastik hører ikke til i naturen, og det er industriens opgave at sikre, at der ikke sker spild fra deres produktion. Også her gælder princippet om **forurenere** **betaler**. Som virksomhed skal man derfor gøre alt for at undgå spild af plastik til miljøet, og

”Det talte ord gælder”

skulle det alligevel ske, så skal man rydde op efter sig selv.

2. Vil ministeren tage initiativ til en kortlægning af problemet med plastik pellets (Samrådsspørgsmål V)

For at kunne forebygge plastikforurening er det vigtigt at blive klogere på dets forekomst og effekt på miljøet. Vi skal være ambitiøse på miljøets vegne. Jeg har [i fredags] indkaldt til drøftelser af regeringens nationale **plastikhandlingsplan**, som skal adressere de store udfordringer med plastik.

Regeringen har i sit udspil til Danmarks første plastikhandlingsplan fokus på væsentlig mere genanvendelse af plastik, en begrænsning af forurening fra plastik og at sikre **langt mere viden om plastik.**

Vi ved i dag ikke nok om, hvor meget plastik der bruges i Danmark, og hvor det ender henne. Derfor vil det for mig være vigtigt, at vi med

”Det talte ord gælder”

plastikhandlingsplanen får igangsat en bred analyse af, hvordan plastik bruges og forbruges i Danmark.

Jeg tror ikke, at det giver mening at fokusere snævert på spild af plastik pellets, men jeg tænker, at emnet kan indgå som en del af en bredere analyse af plastikforbruget.

3. Hvad vil ministeren gøre for at bekæmpe plastikspild i produktionen, herunder spild af plastik pellets, så vi undgår, at plastikaffald havner i naturen? (Samrådsspørgsmål W)

Det påhviler alle virksomheder at sikre, at deres produktion ikke skader miljøet. Hvis man har tabt plastik til miljøet, skal man selv rydde det op. Det er der ingen tvivl om.

Og jeg kan forstå, at de berørte virksomheder i forhold til sagen om plastik pellets nu er i gang med at foretage en ekstraordinær systematisk gennemgang af virksomhedernes areal med fokus

”Det talte ord gælder”

på både kortlægning, grundig oprydning og ikke mindst forebyggelse.

Desuden vil Plastindustrien etablere et netværk for virksomhedsrepræsentanter, der har ansvar for plastik pellets i hele forsyningskæden, samt afholde informationsmøder rundt omkring i landet. Jeg noterer mig også, at industrien vil sætte fokus på håndteringen af pellets i transporten for at undgå spild i flere led af forsyningskæden.

Jeg vil gerne sætte ind der, hvor vi kan gøre noget ved de store udfordringer knyttet til plastik. Derfor skal vi ikke alene se på, hvordan vi kan undgå, at plastik ender i naturen, men også hvordan vi får genanvendt mere plastik til nye produkter. Det er fx også derfor, at en af mine første beslutninger som minister var, at udvide pant- og retursystemet med pant på juice og saft.

Det er min ambition, at vi med plastikhandlingsplanen får **ændret vores tilgang til plastik** til at være mere cirkulær,

”Det talte ord gælder”

undgå at plastik ender i naturen og samtidig begrænse brugen af plastik der, hvor den ikke giver mening.

I forhold til at begrænse plastikaffald i naturen støtter regeringen blandt andet i EU-regi at få indført et direktiv, der vil begrænse de væsentligste engangsplastikprodukter, der findes som affald på de europæiske strande. Et direktiv, som vi også har haft lejlighed til at drøfte her i udvalget. Det er et ambitiøst direktiv, som også vil pålægge producenterne og industrien et øget ansvar for de produkter, der bliver sendt på markedet, men desværre ofte ender i naturen eller ikke nemt kan genanvendes.

I forbindelse med EU's plastikstrategi, der blev vedtaget i foråret 2018, meldte Kommissionen desuden ud, at den vil undersøge hvilke foranstaltninger, der bedst kan reducere spildet fra plastik pellets i produktionen. Det er vigtigt at huske på, at vi er en del af et større europæisk marked, og at spild af plastik pellets kan opstå mange forskellige steder i værdikæden fra

”Det talte ord gælder”

produktion af plastik pellets til det færdige plastikprodukt. Det betyder, at plastik pellets krydser landegrænser, og at de bedste løsninger derfor findes på EU-niveau.

4. Er det ministerens vurdering, at plastikindustrien herhjemme har taget de fornødne foranstaltninger for at forhindre og forebygge tab af de små pellets (Samrådsspørgsmål X)

I forhold til om plastikindustrien har taget de fornødne foranstaltninger, så kan jeg i hvert fald notere, at industrien med det samme reagerede på rapporten og fundene af pellets.

Plastindustrien i Danmark har desuden tilsluttet sig ”Operation Clean Sweep”, et internationalt initiativ, som er branchens eget bud på, hvordan man bekæmper spild fra plastikproduktionen. Det handler om, at virksomheder forpligter sig til at indrette virksomheden på en måde, så spild af granulater minimeres, samt at uddanne

”Det talte ord gælder”

personalet til altid at forebygge, opsamle, rengøre og håndtere spildt plastik.

Efter offentliggørelse af rapporten har Plastindustrien desuden lanceret ti tiltag til at forbedre håndteringen.

Det giver sig selv, at plastik ikke skal ende i naturen, og hvert tilfælde hvor det sker, er ét for meget. Det er min forventning, at virksomhederne tager de nødvendige foranstaltninger for at undgå plastik i vores natur.

Som mange andre danskere deler jeg bekymringen om plastikforureningens indvirkning på miljøet, og derfor håber jeg også, at Hr. Christian Rabjerg Madsen og alle andre ordførere vil tage imod min invitation til at være med i Danmarks første nationale plastikhandlingsplan.

Med handlingsplanen tages der fat i de store problemstillinger; undgå plastikforurening bedst

”Det talte ord gælder”

muligt, øge genanvendelsen af plastikaffald og skaffe mere viden om indvirkningen af mikroplast på vores miljø – det er nogle af de temaer, som jeg mener, vi skal og kan blive bedre til.

Vi skal kort sagt bruge plastik smartere og sikre, at det hverken ender i naturen eller i forbrændingsanlægget, men i stedet bliver genanvendt i langt større omfang, end det sker i dag. Det er min oplevelse, at både virksomheder og borgere er enige i dette og gerne vil bidrage. Det håber jeg også Hr. Christian Rabjerg Madsen vil.

Tak for ordet.